

รายการ ร้อยเรื่อง...เมืองไทย

สถานีวิทยุกระจายเสียงรัฐสภา และสำนักวิชาการ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ถนนอุทองใน เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300 โทร. 0 2244 2065

เรื่อง การเกษตรสร้างมูลค่าตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี
เรียบเรียง นางสุภัทร คำมุงคุณ วิทยากรเชี่ยวชาญ
กลุ่มงานบริการวิชาการ 2 สำนักวิชาการ
ออกอากาศ มีนาคม พ.ศ. 2562

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ตามมาตรา 65 ได้กำหนดให้รัฐจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติ เป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว โดยให้เป็นไปตาม หลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายบัญญัติไว้ ต่อมาจึงได้มีการตราพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2560 มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2560 และประกาศใช้เป็นยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 -2580) โดยเผยแพร่ใน ราชกิจจานุเบกษาและมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 13 ตุลาคม 2561

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี จึงนับเป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกของประเทศไทย ตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งเป็นเป้าหมายระยะยาวในการพัฒนาประเทศภายใต้วิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความ มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ซึ่งประกอบด้วยยุทธศาสตร์ชาติ 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความมั่นคง 2) ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน 3) ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ 4) ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม 5) ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และ 6) ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

ทั้งนี้ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ได้ให้ความสำคัญกับมาตรการส่งเสริมและสนับสนุนให้กับประชาชน ทุกภาคส่วนดำเนินการให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ รวมถึงในภาคการเกษตรด้วย ซึ่งยุทธศาสตร์ชาติด้านการ สร้างความสามารถในการแข่งขันได้กำหนดการส่งเสริมและพัฒนาในภาคการเกษตร ภายใต้การพัฒนา ต่อยอดโครงสร้างธุรกิจการเกษตรด้วยการสร้างมูลค่าเพิ่ม เน้นเกษตรคุณภาพสูงและขับเคลื่อนการเกษตรด้วย เทคโนโลยีและนวัตกรรม ให้ความสำคัญกับการเพิ่มผลผลิตทั้งเชิงปริมาณและมูลค่า ตลอดจนความ หลากหลายของสินค้าเกษตร ประกอบด้วย

1. เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ส่งเสริมการนำอัตลักษณ์พื้นถิ่นและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการผลิต สินค้าและผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรที่มีมูลค่าเพิ่มเป็นสินค้าเกษตรชนิดใหม่ให้รองรับความต้องการของตลาด ยุคใหม่ ส่งเสริมการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาและเทคโนโลยีการพัฒนาระบบการผลิตและบรรจุภัณฑ์ พัฒนา

คุณภาพให้ได้รับการรับรองมาตรฐาน รวมถึงส่งเสริมการขึ้นทะเบียนรับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ตลอดจนส่งเสริมแบรนด์และสร้างเรื่องราวของสินค้าให้เป็นที่รู้จักและยอมรับ

2. เกษตรปลอดภัย สร้างความตระหนักแก่ผู้ผลิตและผู้บริโภคในเรื่องความสำคัญของมาตรฐานระบบการจัดการความปลอดภัยของอาหาร จูงใจและวางกรอบให้ทำการผลิตสินค้าที่สอดคล้องกับมาตรฐาน รวมถึงให้ความรู้แก่เกษตรกร เพื่อมุ่งสู่การเลิกใช้สารเคมี รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาเกษตรอินทรีย์ ทั้งด้านการผลิตระบบการตรวจรับรองคุณภาพและมาตรฐาน ระบบตรวจสอบย้อนกลับ และสนับสนุนกลไกทางการตลาด

3. เกษตรชีวภาพ ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศในการสร้างมูลค่าเพิ่ม นำไปสู่การผลิตและการพัฒนาผลิตภัณฑ์มูลค่าสูงจากฐานเกษตรกรรมและฐานทรัพยากรชีวภาพ ด้วยการส่งเสริมการทำเกษตรกรรมแบบยั่งยืน ตลอดจนส่งเสริมการปลูกสมุนไพรและพัฒนาต่อยอดสู่อุตสาหกรรม และการส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน และชุมชน

4. เกษตรแปรรูป โดยปรับใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัย รวมถึงนวัตกรรมจากภูมิปัญญามาพัฒนาต่อยอดสินค้าเกษตรขั้นต้นให้เป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มีมูลค่าสูง ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตรขั้นสูงที่มีคุณค่าเฉพาะด้วยการต่อยอดผลงานจากสถาบันวิจัยสู่การผลิตเชิงพาณิชย์ สร้างสรรค์บรรจุภัณฑ์อัจฉริยะที่ช่วยเพิ่มมูลค่าทางการตลาด และส่งเสริมการสร้างแบรนด์ ขยายช่องทางการตลาดด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งให้ความสำคัญในการสร้างเครื่องหมายการค้าและปกป้องสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา

5. เกษตรอัจฉริยะ นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาเป็นฟาร์มอัจฉริยะ เพื่อเพิ่มผลผลิตการเกษตรในเชิงมูลค่าและปริมาณต่อพื้นที่สูงสุด ด้วยการใชระบบอัตโนมัติและเซ็นเซอร์อัจฉริยะ การช่วยบันทึกข้อมูลสำคัญ และติดตามการบริหารจัดการ รวมทั้งส่งเสริมการถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกร และพัฒนาระบบประกันภัยทางการเกษตร ตลอดจนส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีมาใช้ประโยชน์ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

การเกษตรสร้างมูลค่าตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปีในด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันเป็นประเด็นยุทธศาสตร์ชาติที่วางแนวทางเป้าหมายสำหรับการพัฒนาในภาคการเกษตร เพื่อมุ่งหวังให้เกษตรกรมีรายได้สูงขึ้น ด้วยการยกระดับการผลิตทางการเกษตรให้มีการสร้างมูลค่าเพิ่ม ซึ่งจะเป็นอีกกลไกหนึ่งในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจเพื่ออนาคต อันนำไปสู่เป้าหมายในการสนับสนุนให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว มีเศรษฐกิจเติบโตอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน และเป็นประเทศที่มีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น

บรรณานุกรม

“ประกาศ เรื่อง ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580)” (13 ตุลาคม 2561). **ราชกิจจานุเบกษา**, เล่ม 135 ตอนที่ 82 ก, น. 1.

“พระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2560” (31 กรกฎาคม 2560). **ราชกิจจานุเบกษา**, เล่ม 134 ตอนที่ 79 ก, น. 1-11.

ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 – 2580). สืบค้น 9 พฤศจิกายน 2561 จาก http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2561/A/082/T_0001.PDF

“รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย” (6 เมษายน 2560). **ราชกิจจานุเบกษา**, เล่ม 134 ตอนที่ 40 ก, น. 1-90.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (สิงหาคม 2561). **ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ**. สืบค้น 9 พฤศจิกายน 2561 จาก http://www.nesdb.go.th/download/document/SAC/Newsletter/newsletter4_15082018.pdf